

Posudek na bakalářskou práci Kryštofa Dokoupila

Na bakalářské práci Kryštofa Dokoupila je třeba ocenit zejména její samostatnost a invenčnost. O souvislosti díla Jaroslava Durycha s barokem se psalo (sám jsem byl před časem autorem jednoho takového článku, šlo o román *Bloudění*), znám je také Durychův zájem o baroko. Nicméně Kryštof Dokoupil je rozhodl přistoupit k tématu systematicky. Na základě sekundární literatury abstrahoval esenciální rysy barokní literatury a tyto pak hledal v textu Durychova pozdního arcidíla, novely *Boží duha* (napsána 1955, vydána posmrtně 1969).

Takový přístup je na první pohled prostý a logický, ve skutečnosti vyžadoval rozsáhlé předběžné studie. Už sám výběr a prostudování české literatury věnované baroku (Šalda, Novák, Vašica, Kalista, Černý, Kopecký, Petru; to samozřejmě také implikuje znalost barokních děl samotných) nebyly snadné a rozhodně to není samozřejmost u bakalářské práce zaměřené na literaturu 20. století. Tím spíše to platí pro zformulování 22 tezí a jejich aplikaci – hledání analogií a ohlasů v různých vrstvách textu *Boží duhy*.

Odborníci na baroko snad najdou v Dokoupilově práci nejasnosti, nepřesnosti nebo by si přáli něco doplnit. Domnívám se však, že bez ohledu na to je třeba vysoce ocenit jednak autorovu velkou heuristickou práci a jednak jeho invenční přístup. Stačí připomenout pojmenování hlavních postav „Poustevník“ a „Školačka“. Mohl bych jmenovat mnoho detailních postřehů, které obohacují výklad *Boží duhy* i Durychova díla vcelku. Za všechny uvedu jen otázku, kterou si autor práce položil: Proč se Poustevník ve čtvrté kapitole *Boží duhy*, když společně se Školačkou pohřbili mrtvolu matky s dítětem, u hrobu modlí latinsky? Odpověď: „Protože 'se proti tomuto způsobu [Školačka] nebude moci vzpírat'. Latinský jazyk zbavuje modlitbu důvěrně známého zvuku mateřského jazyka, odnárodňuje ji, vzdaluje ji z intimního okruhu každé osoby a dává jí přízvuk nadosobní. Poustevník si uvědomil, že toto Školačka potřebuje: hlas zaznívající z dále a zvučí mimo zneuctěný intimní prostor.“ (s. 22)

Práce je napsána přehledně, opírá se o kvalitní teoretickou literaturu, stylisticky je napsána velmi dobře, autorův jazyk prozrazuje jeho múzičnost, schopnost porozumět literárnímu dílu a jeho kvalitám. Domnívám se, že přesahuje požadavky kladené na bakalářské práce. Jako vedoucí práce navrhuji ji klasifikovat známkou „výborně“.

31.5. 2020

Jiří Holý